

*Круть О. В.,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри англійської філології та перекладу
Горлівського інституту іноземних мов
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»*

ОЗНАКОВА ЗОНА В ОНОМАСІОЛОГІЧНІЙ СТРУКТУРІ ІМЕННИКА НА ПОЗНАЧЕННЯ АГРЕСІЇ

Анотація. У статті висвітлено роль ознакової зони в ономасіологічній структурі похідного та складного іменника на позначення агресії. Установлено, що ономасіологічна структура розглядається як граматична, номінативна та когнітивна єдність, у семантичному змісті якої уявляються різні види агресивної діяльності людини. Ономасіологічна структура характеризується наявністю трьох компонентів: ономасіологічного базису (формуючої частини, що закладено в основі найменування), предикату (експлікованого або імплікованого) й ономасіологічної ознаки (компоненту, який слугує для пояснення змісту поняття, що позначається). Визначення зони ономасіологічної ознаки пов'язано з відношенням до твірної основи похідного або складного іменника. З'ясовано, що предикат належності, існування та дії надає базисам живої матерії (люди), дії та стану певні ономасіологічні ознаки.

Класифіковано зовнішньо-/внутрішньо-розрізнявальні, якісні, локативні, темпоральні та інклінативні ознаки. У роботі виявлено, що зазначені ознаки репрезентуються у твірній основі похідного або у першій частині складного слова на позначення агресії. Обґрунтовано, що домінуючою ознакою у формуванні ономасіологічної структури слова є зовнішньо-/внутрішньо-розрізнявальна, бо саме вона ідентифікує імпліковану негативну оцінку. Доведено, що у далеко- та близькоспоріднених мовах негативна оцінка дії на позначення агресії закладена у предикатно-актантній рамці та розглядається на когнітивному етапі дослідження. Предикат як центральний компонент тернарної моделі одиниць на позначення агресії визначає роль базису та ознаки у породженні нового слова, що підтверджується пропозицією фрейму. У підсумку зроблено висновок, що у зіставлюваних мовах ознакова зона є основним показником негативної оцінки в ономасіологічній структурі іменників на позначення агресії та слугує основою для формування концептосистеми «агресія» й матричного моделювання на когнітивному етапі аналізу. Результати роботи відкривають перспективи подальших розвідок у дискурсивному вимірі.

Ключові слова: ознакова зона, ономасіологічна структура, ономасіологічний базис, предикат, тернарна модель, фрейм, матричне моделювання, когнітивний етап.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку лінгвістичної науки характеризується підвищенням інтересу науковців до вивчення когнітивних, комунікативних процесів у мові та мовленні, що ґрунтуються на засадах теорії номінації та результатах виокремлення ономасіологічної структури слова [1; 2]. Дослідження ономасіологічної структури складних і похідних одиниць базується на комплексному підході, що поєднує розвідки у галузі лінгвоконцептології [3; 4], ког-

нітивно-ономасіологічного [5] та фреймового моделювання [6] тощо.

Ономасіологічну структуру похідних і складних іменників на позначення агресії ми розглядаємо як граматичну, номінативну та когнітивну єдність, у семантичному змісті якої відображаються різні види агресивної діяльності людини. Для розкриття механізмів утворення одиниць на позначення агресії ономасіологічна структура досліджується на чотирьох етапах аналізу: словотвірному, ономасіологічному, когнітивному та комунікативно-функціональному.

Аналіз останніх досліджень і публікацій показує, що проблему ономасіологічної ознаки освітлено у працях таких вчених, як С.А. Жаботинська, О.С. Кубрякова, Н. І. Панасенко. Термін «ономасіологічна ознака» було введено М. Докулілом як елемент ономасіологічної бінарної структури [7]. Пізніше О.С. Кубрякова розглядає ономасіологічну ознаку як компонент тернарної моделі (базис, предикат, ознака) [8]. Ономасіологічна ознака похідних та складних слів є «змінною величиною» [9, с. 61], яка уточнює основний зміст позначуваного [9, с. 265]. Аналіз ознакової зони іменників на позначення агресії включає дослідження структурно-семантичної організації, у зв'язку з чим виникає необхідність вибору моделі для зіставного аналізу ознакової зони, якщо остання стимулюється предикатом, тобто вона вважається мотиватором значення таких одиниць. Згідно з цим, модель для зіставного аналізу ознакової зони встановлюється на основі систематизації семантичних і структурних особливостей цієї зони, що виокремлюються на попередньому, словотвірному етапі дослідження та є відношенням зони базису та предикату. Т.В. Дроздова зазначає, що з боку її структурної організації ознакова зона може бути як простою, так і складною [10, с. 12–13]. Щодо семантичної організації, розрізняються зовнішньо-розрізнявальні, квалітативні, локативні, інклінативні ознаки, емоційно-експресивні та оцінні ознаки [11].

Результати ономасіологічного аналізу дозволяють розкрити додаткову змістову інформацію, яка міститься у зоні базисів, в ознаковій зоні – через предикатну зв'язку. Сучасний етап розгляду ономасіологічної ознаки базується на концепції «слово-знак», що містить певну єдність свідомості людини, та є підставою для залучення когнітивного аналізу й побудови концептуальних систем та матричного моделювання.

Мета цієї розвідки полягає у визначенні ролі ономасіологічної ознаки в утворенні ономасіологічної структури слова. Реалізація цієї мети передбачає розв'язання таких завдань: 1) з'ясувати, як саме встановлюється ознакова зона; 2) визначити основні ономасіологічні ознаки; 3) простежити різницю

у формуванні певних ономазіологічних ознак в ономазіологічній структурі похідного та складного іменника на позначення агресії; 4) проаналізувати роль ономазіологічної ознаки в утворенні негативної оцінки іменника.

Виклад основного матеріалу. За своєю ономазіологічною структурою похідні та складні іменники на позначення агресії характеризуються трьохчленністю / тернарністю їхньої структури, куди входить: базис (формуюча частина, що кладеться в основу найменування), предикат (експлікований або імплікований у структурі слова) та ознака (референтна частина, яка пояснює або уточнює зміст поняття, що позначається). Ознакова зона встановлюється в результаті взаємодії базису та предикату, що сприяє експлікації *зовнішньо-/внутрішньо-розрізнявальних, якісних, локативних, темпоральних та інклінативних ознак*, що лежать в основі найменування агресивної діяльності людини. Ономазіологічну ознаку як величину, що сприяє уточненню або конкретизації базису, закладено у твірній основі похідних та в першій частині складних одиниць на позначення агресії.

Домінуючою ознакою вважається *зовнішньо-/внутрішньо-розрізнявальна*, оскільки саме вона вказує на утворення імплікованої негативної оцінки одиниць на позначення агресії у мовах, що досліджуються. В ономазіологічній структурі одиниць на позначення агресії встановлено такі зовнішньо-розрізнявальні ознаки: *колір, звук*.

Зовнішньо-розрізнявальні ознаки на позначення *кольору, звуку* фільтруються в ознакову зону похідних одиниць на позначення агресії за наявністю базисів класу живої матерії (люди) та базисів класу дії та стану завдяки *предикату дії* та *предикату існування* в структурі похідних і складних іменників на позначення агресії.

При формуванні *зовнішньо-розрізнявальної ознаки* на позначення *звуку* спостерігається універсальність в її структурно-семантичній організації, а саме: похідні слова на позначення агресії, що структуруються за моделями *'дієслівна твірна основа+суфікс'*, є результатом взаємодії базисів класів живої матерії (людина), дії та стану та предикату. У далеко- та близькоспоріднених мовах *зовнішньо-розрізнявальні ознаки* на позначення *звуку* є засобом моделювання похідних іменників на позначення агресії *'дієслівна твірна основа + суфікс із значенням діяча'* (пор. англ. *knocker* 'донощик'; укр. *стукач* 'донощик'; рос. *топун* 'зрадник') завдяки взаємодії суб'єктного базису класу живої матерії (люди), що представлено формантами-суфіксами (англ. *-ач*; укр. *-ун*; *-ер*), з предикатом дії. Предикат надає цьому базисові зовнішньо-розрізнявальну ознаку на позначення звуку *стук-, топн-, knock-*, що співвідноситься з функцією результатива та квалітатива, та наділяє базис функцією агенсу. На ономазіологічному етапі значення агресії імпліковано в ознаковій зоні похідних і підлягає аналізу на когнітивному етапі дослідження.

Розглянемо різницю в організації зони *зовнішньо-розрізнявальних ознак* у структурі похідних та складних слів на позначення агресії. На відміну від слов'янських мов, в англійській мові *зовнішньо-розрізнявальна ознака* на позначення *кольору*, яка міститься у першій частині складних іменників агресії 'прикметникова твірна основа + іменникова твірна основа', наприклад, англ. *blackjack* 'невеликий кийок, що обтягнутий шкірою та призначений для того, щоб оглушати людей', надається базисові неживої матерії предикатом якості та належності. Імплікований предикат існування у структурі складних іменників

brownnose 'підлесник' надає суб'єктивним базисам живої матерії (англ. *-nose*) зовнішньо-розрізнявальну ознаку на позначення *кольору* (англ. *brown*), завдяки чому зона ознаки постачається квалітативом і результативом, зона базису – агенсом. Зосереджуючи увагу на зоні базису, зазначимо, що суб'єктивний базис (англ. *-nose*) набуває негативної ознаки частин тіла.

У близькоспоріднених мовах, на відміну від англійської, *зовнішньо-розрізнявальна ознака* на позначення *кольору* (укр. *чорн* -, рос. *черн* -) формується у структурі похідних іменників 'прикметникова твірна основа + суфікс', завдяки взаємодії базису найменування дії та імплікованого предикату існування (пор. укр. *чорнуха* 'те, що пов'язано зі смертю, стражданням, злочинами', рос. *чернуха* 'брехня'). Базис класу дії, що визначається суфіксальним формантом *-уха*, набуває негативної ознаки. Предикатно-актантна рамка таких похідних заповнюється квалітативом та результативом.

В англійській мові, на відміну від близькоспоріднених, *зовнішньо-розрізнявальна ознака* на позначення *частин тіла* бере участь у моделюванні похідних і складних іменників завдяки реалізації співвідношення імплікованого предикату дії із суб'єктивним базисом живої матерії (люди). Ситуація агресивної діяльності людини реалізується семантичними ролями об'єктива, результатива та агенса, що підтверджується структурою фрейму похідних іменників (англ. *header* 'кат') або складних іменників (англ. *head-hunter* 'killer'). Моделювання найменувань на позначення агресії забезпечується структурами *'іменникова твірна основа + дієслівна твірна основа + суфікс'*, з одного боку, та надання суб'єктивному базисові (суфіксу англ. *-er*) зовнішньо-розрізнявальної ознаки «частини тіла» за допомогою предикату дії (об'єктивної спрямованості).

Фільтрація *зовнішньо-розрізнявальних ознак* на позначення артефактів здійснюється в ознакову зону через предикат належності у структурі похідних іменників *'іменникова твірна основа+суфікс'* за участю суб'єктивного базису дії (*-ник, -щик, -ер*). Предикат належності надає ознаковій зоні похідних (англ. *sworder* 'кат, головоріз', укр. *алмазник* 'головоріз', рос. *мойщик* 'кишеньковий злодій') функцію позесива. Предмети належності суб'єктові дії, англ. *sword*, укр. *алмаз*, рос. *мойка* (= "брита"), вважаються не тільки інструментом дії (інструментативом), але й призначеними для нанесення пошкоджень, тобто виконують роль результатива. Заслужує на увагу й те, що ознакова зона таких похідних іменників включає як інклінативну ознаку дії, так й додаткову зовнішньо-розрізнявальну ознаку, яка співвідноситься з функцією квалітатива. Негативне значення дії закладено у зовнішньо-розрізнявальній ознаці, тому саме вона підлягає когнітивному аналізу на наступному етапі. Імплікований предикат дії, що виявляється при певних взаємодіях, наділяє суб'єктивний базис дії функцією агенсу.

З викладеного вище стає очевидним, що в далеко- та близькоспоріднених мовах *зовнішньо-розрізнявальна ознака* виокремлюється у структурі похідних та складних слів на позначення агресії завдяки взаємодії предикату дії та / або предикату належності з базисами класів живої матерії, дії та стану. Негативну ознаку закладено в зоні зовнішньо-розрізнявальних ознак та у предикатно-актантній рамці завдяки дії предикату.

Звернемося до формування *якісної ознаки*. В ономазіологічній структурі одиниць встановлено такі групи якісних ознак: ознака негативності; манера поведінки об'єкта. *Ознака негативності* надається базисові класів живої / неживої матерії (продукти

харчування), дії та стану через предикат існування та належності. При формуванні *якісної ознаки* на позначення *негативності* предикат надає базисам класу дії та стану цю ознаку.

Незважаючи на певні схожості в організації *якісної ознакової зони*, у далеко- та близькоспоріднених мовах спостерігаються й розрізнення. В англійській мові предикат існування у структурі складних іменників '*прикметникова твірна основа + іменникова твірна основа*' надає базисові класу неживої матерії (продукти харчування) або класу дії та стану *ознаку негативності*, що на семантичному рівні співвідноситься з функцією квалітатива. Так, в ономазіологічній структурі складного іменника (англ. *bad-egg* 'огидна особа') імплікований предикат дії надає базисові живої матерії (продукти харчування) *egg* якісну негативну ознаку *bad*. Внаслідок предикатно-актантна рамка заповнюється агенсом, результативом, на відміну від утворення складного іменника агресії, пор. *ill-nature* 'недоброзичливість, злість', де реалізується лише квалітатив і позесив.

В англійській мові, на відміну від близькоспоріднених, імплікований предикат існування та предикат дії надає суб'єктному базисові класу живої матерії, що визначається суфіксом *-er*, якісну ознаку *манери поведінки* об'єкта *free-boot*, що співвідноситься з функцією квалітатива та результатива ознакової зони та з функцією агенсу зони базису. Пор. *free-booter* 'грабіжник'.

Розрізнення спостерігаються як між далеко- та близькоспоріднених мовах, з одного боку, так й між близькоспорідненими мовами – українською й російською – з іншого.

Отже, у досліджуваних мовах предикати дії, існування й належності надають базисам класів живої матерії, дії та стану негативну якісну ознаку.

Переходимо до розгляду *локативної ознаки*. В ономазіологічній структурі одиниць встановлено такі групи локативних ознак: постійне місце проживання об'єкту; постійне місце роботи суб'єкту; напрям руху.

Локативні ознаки на позначення *постійного місця існування об'єкта*, *постійного місця роботи суб'єкта* та *напрям руху* фільтруються в ознакову зону одиниць на позначення агресії за наявністю взаємодії базисів класу живої матерії (люди), дії та стану з предикатом існування та дії.

При формуванні *локативних ознак* на позначення *постійного місця існування об'єкта* спостерігається спільність у їхньої структурно-семантичній організації, а саме: у далеко- та близькоспоріднених мовах похідні слова (пор. англ. *prisoner* 'в'язень', укр. *невільник* 'людина, що перебуває під владою кого-, чого-небудь, позбавлена свободи', рос. *острожник* 'арештант') структуруються за моделлю '*іменникова твірна основа + суфікс*' за наявністю об'єктних базисів дії *-ник, -ник, -er*. Предикат існування надає цьому базисові *ознаки постійного місця існування об'єкта*, що співвідноситься з функціями пацієнса та локатива. Результатив імпліковано у предикатно-актантній рамці.

Локативні ознаки на позначення *місця роботи суб'єкта* фільтруються в ознакову зону складнопохідних іменників '*іменникова твірна основа+дієслівна твірна основа+суфікс*' в англійській мові (англ. *shop-breaker* 'зломник, крадіжник у крамниці') та похідних іменників '*іменникова твірна основа+суфікс*' в українській і російській мовах (укр. *майданник* 'вокзальний злодій', рос. *магазинщик* 'крадіжник у крамниці') завдяки взаємодії предикату дії або існування та базису класу

живої матерії (люди): англ. *-er*; укр. *-ник*, рос. *-щик*. Предикат дії надає базисові живої матерії (люди) локативну ознаку. У близькоспоріднених мовах негативне значення агресивної дії суб'єкта імпліковано у пропозиції фрейму похідних іменників та співвідноситься з результативом.

Фільтрація локативних ознак на позначення *місця роботи суб'єкта* в ознакову зону можлива за наявністю взаємодії предикату дії та базису класу дії (англ. *-ing*, укр. *-уха*, рос. *-уха*) у структурі складних слів '*іменникова твірна основа + дієслівна твірна основа + суфікс*' в англійській мові (англ. *parlour-jumping* 'квартирна крадіжка через вікно') та похідних іменників '*іменникова твірна основа + дієслівна твірна основа + суфікс*' в українській та російській мовах (укр. *майдануха* 'вокзальна крадіжка', рос. *городуха* 'крадіжка у крамниці самообслуговування, що здійснена під виглядом купівлі'). Згідно з цим, предикатно-актантна рамка таких утворень заповнюється локативом та результативом. У далеко- та близькоспоріднених мовах негативна оцінка дії на позначення агресії закладена у предикатно-актантній рамці й розглядається на когнітивному етапі дослідження.

У досліджуваних мовах спостерігаються й розрізнення у структурно-семантичній організації зони локативних ознак похідних і складних слів на позначення агресії. Негативна оцінка закладена у предикаті дії. У структурі похідних іменників агресії, наприклад, англ. *knock-back* 'нищівний удар', укр. *підступ*, рос. *наезд*, виокремлюються сателіти: постпозитив англ. *-back* та префікси укр. *під-*, рос. *на-*.

Отже, в далеко- та близькоспоріднених мовах, локативні ознаки на позначення постійного місця існування об'єкта та постійного місця роботи суб'єкта встановлюються за наявністю взаємодії базисів класу живої матерії, дії та стану та предикатів дії. Негативну оцінку дії на позначення агресії імпліковано в предикатно-актантній рамці.

Звернемося до *темпоральної ознаки*. В ономазіологічній структурі одиниць встановлено одну групу темпоральних ознак – *час доби*.

У мовах, що досліджуються, спостерігаються спільні риси у виокремленні темпоральних ознак в ознаковій зоні похідних і складних слів на позначення агресії. Фільтрація темпоральних ознак на позначення часу доби в ознакову зону можлива за наявності суб'єктних базисів на позначення часу дії (англ. *er*, укр. *-ник*, рос. *-тик*) через предикат дії у структурі складних іменників '*іменникова твірна основа+дієслівна твірна основа+суфікс*' в англійській мові (англ. *night-fighter* 'боєць вночі') та похідних іменників '*іменникова твірна основа+суфікс*' (укр. *денник* 'крадіжник вдень', рос. *лунатик* 'грабіжник вночі'). В англійській мові експлікований предикат дії *fight* у структурі складних іменників, наприклад, *night-fighter* 'боєць вночі' є показником негативної дії, якщо останні утворені за моделлю '*іменникова твірна основа+дієслівна твірна основа+суфікс*'. В українській і російській мовах негативну оцінку дії у структурі похідних іменників закладено в ознаковій зоні та реалізовано у предикатно-актантній рамці.

Отже, у мовах, що досліджуються, *темпоральні ознаки* на позначення *часу доби* встановлюються за наявністю суб'єктних базисів часу дії та предикатів дії. Негативну оцінку дії агресії імпліковано у предикатно-актантній рамці. Темпоральні ознаки часу дії притаманні українській та російській мовах через те, що останні мають зону базису.

Розглянемо **інклінативні ознаки** в ономасіологічній структурі похідних і складних слів на позначення агресії. У зоні інклінативних ознак було встановлено одну групу – ознаку, яка характерна для визначення засобу дії, кінцевого результату, що виконується.

У далеко- та близькоспоріднених мовах спостерігаються певні спільні риси в організації інклінативних ознак в ознакової зоні похідних і складних слів на позначення агресії. Фільтрація інклінативних ознак в ознакову зону похідних та складних слів на позначення агресії можлива за наявності базисів живої матерії (люди) й дії та стану через предикат дії або через предикат належності.

Такі **інклінативні ознаки**, що характерні для ономасіологічної структури похідних іменників 'дієслівна твірна основа+суфікс' (англ. *murderer* 'вбивця', укр. *літун* 'злочин-гастролер', рос. *кидала* 'злочинець, людина, яка не виконує обіцянок'), формуються завдяки взаємодії суб'єктного базису дії (англ. *-er*, укр. *-ун*, рос. *-ал*) і предикату дії. Зона базису таких похідних співвідноситься з предикатом дії та має додаткову ознаку негативної оцінки. Відповідно, предикатно-актантна рамка таких похідних іменників включає результатив, квалітатив та агенс.

Інклінативна ознака **способу дії** формується завдяки взаємодії суб'єктних базисів класу дії, англ. – *er*, укр. – *ець*, рос. – *ца*, з експлікованим предикатом дії у структурі складних іменників 'іменникова твірна основа+дієслівна твірна основа+суфікс', англ. *blood-sucker* 'кровопивець', укр. *кровопивець* 'те саме, що кровожер, гнобитель, тиран', рос. *кровосос* 'кровопивець'. Предикат дії, що спрямовано на об'єкт, надає суб'єктному базисові інклінативну ознаку. Отже, предикатно-актантна рамка таких складних іменників на позначення агресії містить об'єктив, результатив та агенс. У близькоспоріднених мовах базис складних іменників на позначення агресії, наприклад, укр. *горлоріз* 'бандит, вбивця', рос. *живодер* 'жорстока людина, мучитель', не має формальної репрезентації, бо знаходиться за межами слова.

На відміну від української та російської мов, в англійській мові фільтрація інклінативних характеристик здійснюється у структурі складних іменників 'іменникова твірна основа+дієслівна твірна основа+суфікс', завдяки взаємодії базису класу дії та предикату дії, спрямованого на об'єкт. Відповідно, цей предикат є експлікатором негативної дії у структурі складних іменників, наприклад, англ. *house-breaking* 'пограбування зі зломом', і надає ознаковій зоні функцію об'єктива та результатива.

Висновки. Отже, результати аналізу дозволяють стверджувати, що у далеко- та близькоспоріднених мовах п'ять типів ознак (зовнішньо-розрізнявальні, якісні, локативні, темпоральні, інклінативні) характерні для базисів класу живої матерії, дії та стану й активізуються різними типами предикатів, які впливають на встановлення взаємовідношень між ономасіологічним базисом та ознакою. Предикат як центральний компонент тернарної моделі іменників на позначення агресії визначає роль базису й ознаки у породженні нового слова, що підтверджується пропозицією фрейму. Негативна оцінка міститься в ознаковій зоні одиниць на позначення агресії. Перспективи нашої роботи ми бачимо в аналізі ознакової зони на когнітивному етапі, бо саме вона є основою для утворення концептосистеми «агресія» та матричного моделювання. До того ж результати дослідження відкривають нові горизонти подальших наукових пошуків у дискурсивному вимірі.

Література:

1. Кубрякова Е.С. Теория номинации и словообразования. Москва : Либроком, 2012. 83 с.
2. Снитко Е. С. Внутренняя форма номинативных единиц. Львов : Свит, 1990. 185 с.
3. Воркачев С.Г. Лингвокультурология, языковая личность, концепт: становление антропоцентрической парадигмы в языкознании. *Филологические науки*. 2001. С. 64–72.
4. Langacker R.W. Concept, image and symbol. The cognitive basis of grammar. Berlin – New York : Walter de Gruyter, 1990. 395 p.
5. Селиванова Е.А. Когнитивная ономазиология : монография. Киев : Фитосоцицентр, 2000. 248 с.
6. Жаботинская С.А. Ономазиологические модели и событийные схемы. *Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна*. 2009. № 837. С. 357–368.
7. Докулил М. Словообразование в чешском языке. *Теория словообразования: резюме (на русском языке)*. Прага, 1962. С. 3–10.
8. Кубрякова Е.С. Типы языковых значений. Семантика производного слова. Москва : Наука, 1981, 208 с.
9. Языковая номинация: Общие вопросы / под ред. Б.А. Серебренникова. Москва : Наука, 1977. 357 с.
10. Дроздова Т.В. Типы и особенности многокомпонентных терминов в современном английском языке (на материале терминологии производства искусственного холода) : автореф. дис. ... канд. филол. наук. Москва, 1989. 19 с.
11. Панасенко Н.І. Ономазіологічна ознака належності в назвах лікарських рослин. *Гуманітарний вісник. Серія: Іноземна філологія*. 1999. 3 (ч. 1). С. 129–132.

Krut O. The feature zone in the onomasiological structure of the nouns denoting aggression

Summary. The paper highlights the role of the feature zone in the onomasiological structure of the derivative and the compound nouns denoting aggression. It was noted that onomasiological structure is observed as the grammatical, the nominative and the cognitive unity, in semantical content of which various types of the person's aggressive activity are revealed. Onomasiological structure is characterized by the presentation of three components: the onomasiological basis (formational part, that is the nomination base), the predicate (explicated and implicated) and the onomasiological feature (the component that serves for defining the content of the notion created). The determination of the onomasiological feature zone is closely connected with the reference to the derived stem of the derivative and the compound nouns. It was established, that the predicates of possession, existence and action give different onomasiological features to the bases of animate matter (people), action and state.

The feature zone is classified into external or internal distinguishable, qualitative, locative, temporal and inclinative ones. It was pointed out, that these features are represented in the derived stem of the derivative nouns and the first part of the compounds denoting aggression. It was defined that the main feature in the formation of the onomasiological structure of the word is the external, internal distinguishable one, for it identifies the implicative negative value. It was proved that in the far and the closely related languages the negative value of action denoting aggression is formed in the frame and observed on the cognitive stage of investigation. The predicate as the central component of the ternary model of units denoting aggression distinguishes the role of the basis and the feature in a new word creation, that is proved by the frame proposition. This led us to the conclusion that in the comparative languages the feature zone is the chief indicator of the negative value in the onomasiological structure of nouns denoting aggression and is served as the base for the "aggression" conceptual system formation and the matrix modelling on the cognitive stage. The results of the work show new perspectives of further research in the discourse dimension.

Key words: feature zone, onomasiological structure, onomasiological basis, predicate, ternary model, frame, matrix modelling, cognitive stage.